

УДК 316.51

ПРОБЛЕМА БЕЗРОБІТТЯ МОЛОДІ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

студ. III курсу Курей О. В., керівник ст. викладач Антонюк О.С.

Актуальність дослідження: безробіття є актуальною проблемою економіки сьогодення України, зокрема Закарпаття, де воно зростає з кожним роком. Для встановлення розвитку та поширення цієї проблеми було проведено соціологічне опитування молоді Закарпатської області та проаналізовано шляхи пом'якшення та вирішення негативного економічного процесу.

Ключові слова: безробіття, ринок праці, респондент, анкетне опитування, Закарпатська область.

Постановка проблеми

Безробіття є невід'ємною складовою ринкової економіки, одним із негативних наслідків самої природи ринку, результатом дії його головного закону – попиту і пропозиції. Усі країни світу прикладають багато зусиль для подолання даного явища, але жодній ще не вдалося ліквідувати його повністю. Тому безробіття є центральною соціальною проблемою сучасного суспільства. Загалом, феномен безробіття – найбільш гостра проблема, з якою стикається населення України, зокрема Закарпатської області. Причиною такого розповсюдженого явища є неефективність використання робочої сили у минулому і відсутність економічних умов, які б дали змогу людям застосовувати свої навички у продуктивній роботі за пристойну плату. Саме тому це явище являється як економічною, так і соціальною проблемою.

Безробіття у нашій країні набуло масового характеру і складає реальну загрозу для державного та суспільного благополуччя. Найбільш визначальним є процес її входження до трудової сфери. Саме на цьому етапі свого життя молоді люди зіштовхуються з труднощами і потребують розуміння й допомоги, як зі сторони старшого покоління, так і зі сторони держави.

Мета, завдання та методика досліджень

Метою дослідження є визначення поняття безробіття, дослідження причин цього процесу серед молоді на сучасному ринку праці в Закарпатській області та шляхи його ліквідування.

У процесі здійснення дослідження були використані такі методи:

- метод анкетного опитування (для визначення думки молоді про мотиви та причини безробіття);
- метод аналізу (для всебічної оцінки проведених досліджень);
- метод прогнозування (для передбачення змін безробіття у перспективі).

Виклад основного матеріалу

Безробіття – це соціально – економічне явище, для якого характерно не зайнятість частини робочої сили [5]. З цього випливає, що безробіття виступає як перевищення пропозиції робочої сили над її попитом. Однак, у

реальному житті цей процес характеризується економічно активним населенням, які здатні і бажають працювати, однак не можуть знайти роботу [1].

Першочерговими причинами безробіття є:

- низький рівень заробітної плати, яку пропонують роботодавці;
- невідповідність системи підготовки фахівців потребам ринку праці;
- система освіти, погано реагує на зміни ринку; відсутність сприятливих умов для малого та середнього бізнесу;
- недолік економічного і фінансового стимулювання розвитку виробничої та соціальної інфраструктури в селі, створення нових робочих місць в агропромисловому комплексі;
- світова фінансова криза, яка позначилася не лише на малих підприємствах, але так само і на великих галузевих комплексах [4].

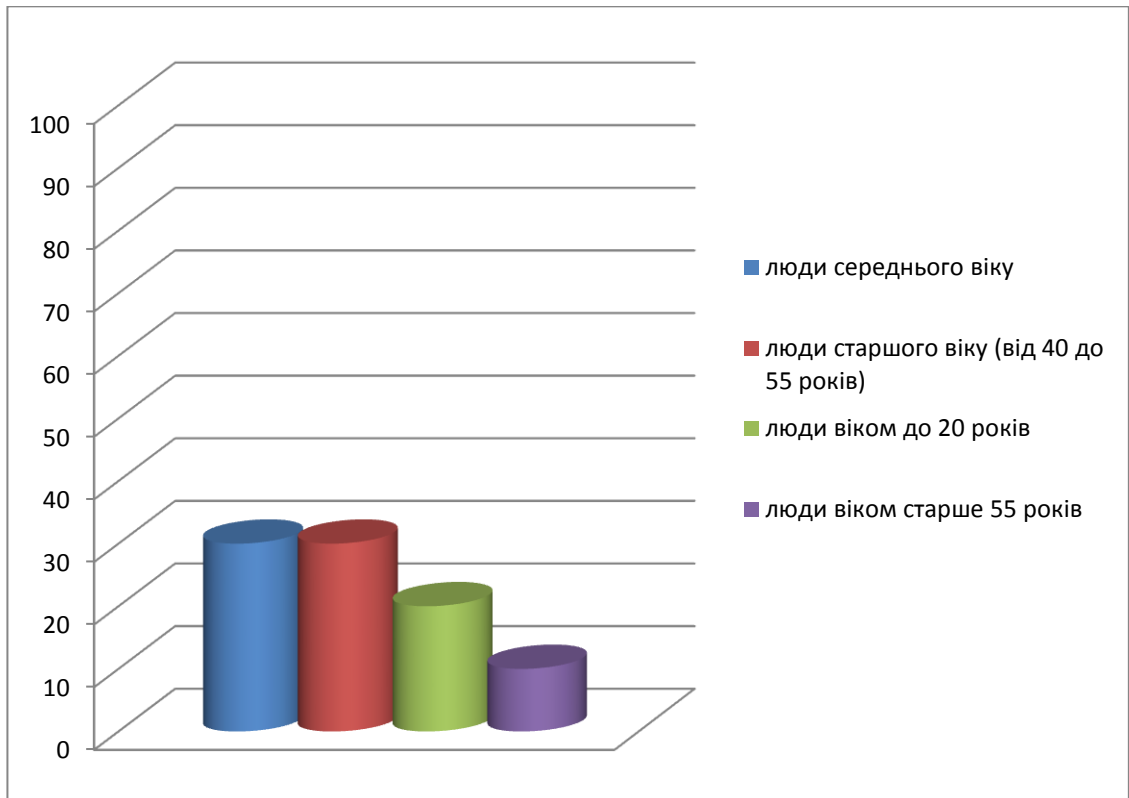
Серед негативних причин можна також виділити низьку активність населення, незадоволеність роботою, обмежена кількість кар'єрного зростання [2].

Для визначення сучасного стану безробіття та встановлення молоді до цього явища було проведено анкетне опитування. Цей метод є досить актуальним та підходить до даного дослідження завдяки різноманітності і якістю отримання інформації від певного кола населення. Цей метод засновується на висловлюваннях окремих осіб і проводиться з метою виявлення найтонших нюансів в думках респондентів. Дослідження проводилось серед жителів Закарпатської області віком 18-22 років, більшість з яких є студентами. Загалом було опитано 25 осіб. Перед початком опитування кожен респондент зазначав свій вік, стать та місце роботи, якщо воно є.

В анкеті підкреслювався анонімний характер, мета дослідження і характер використання результатів. Основна частина складалася з трьох блоків питань кожен з яких включає 5 запитань:

- перший блок складають теоретичні запитання загального характеру, що вводять респондента до розгляду даної проблеми;
- другий блок складається із запитань, які розкривають ставлення респондента до даної проблеми, та розкривають гостроту її прояву;
- третій блок питань визначає, які шляхи вирішення вбачає респондент для вирішення даної проблеми.

З аналізу першого блоку відповідей виявлено, що учасники опитування не надто переймаються проблемою безробіття, вважаючи її нормальним економічним явищем. Це стосується респондентів віком 18-20 років, які на даний момент були безробітними. Думка працюючих людей категорично протилежна. Однак на питання запитання «Які категорії людей сьогодні більш за інших схильні до безробіття?» думки респондентів сильно розділилися. Опрацьована інформація відображена в діаграмі 1:

*Діаграма 1. Категорії населення схильні до безробіття
(дані виражені у %)*

Першочерговим у виборі місця роботи для респондентів є рівень заробітної плати та можливість самореалізації, однак не велика кількість вбачає для себе, як альтернативу, розвиток приватного підприємства. Ті, хто ще не знайшов свою професію на ринку праці, обґрунтовують проблему тим, що не вистачає нових робочих місць або відсутність бажання у роботодавців в працевлаштуванні молодих спеціалістів. Серед негативних рис та наслідків безробіття, більшість опитаних вважають саме відсутність грошових доходів та матеріальну залежність.

Майже одноголосно респонденти винуватять у безробітті державну владу, однак вбачають шляхи у вирішенні цієї проблеми в розподілі випускників ВУЗів по спеціальностях, створенню нових робочих місць та фінансової підтримки у розвитку малого бізнесу. Для надання більш детальної інформації стосовно працевлаштування існують працівники служби зайнятості, однак з опитаних мала кількість зверталась до них по допомогу.

Аналізуючи дані, подані з дослідження, можна впевнено говорити про актуальність її вирішення в даний час. Серед сучасної молоді формуються майбутні фахівці різних сфер. Тому для покращення поданої проблеми пропонуються такі шляхи її вирішення:

- економічне стимулювання молодіжної зайнятості;
- запровадження механізмів захисту внутрішнього ринку праці;
- сприяння стабільній діяльності стратегічно важливих підприємств;

- зниження податків для підприємств за умови збереження робочих місць (для компенсування витрат на прийом нових працівників;
- створення сприятливих умов для розвитку малого бізнесу та підприємницької діяльності безробітних [3].

Висновки

Отже, безробіття – це проблема, яку потрібно вирішувати і яка потребує глибокого наукового аналізу. Негативне явище що року поширюється не лише в Закарпатській області, але й по всій території України. Причини безробіття породжує як політичний так і соціальний фактори. Для уникнення розвитку поширення цього процесу рекомендується стимулювання молодіжної зайнятості, підтримка малого і середнього бізнесу, створення нових робочих місць, зниження податків для підприємств.

Список використаної літератури

1. Колишня Л. М. Безробіття в умовах формування ринкових відносин / Л. М. Колишня // Україна: аспекти праці. – 2010. – № 6. – С. 9–11.
2. Левчук Г. В. Сучасні проблеми, тенденції та аналіз безробіття населення в Україні / Г. В. Левчук // Вісник Бердянського університету економіки. – № 3(7). – 2009. – С. 75–79
3. Лопатіна К. А., Стан та напрями ліквідації проблеми безробіття в Україні / К. А. Лопатіна // Управління розвитком. – 2011. - №16 (113). - С. 85-86.
4. Пазюк О. Проблеми безробіття в Україні / О. Пазюк, О. Пономарьова // Україна: аспекти праці. – 2004. – № 2. – С. 3–10.
5. Соколова Т. М. Структура зайнятості та безробіття: проблеми та тенденції / Т. М. Соколова // Україна: аспекти праці. – 2010. – № 2. – С. 7–11.